

Tanulószerződés a befejező évfolyamon

Tanulószerződés esetében nincs munkaviszony (meghatározó a tanulói jogviszony, az OKJ-szakképesítést tanuló a szakmai gyakorlatát tölti a cégnél), nincs munkabér (ebből kifolyólag távolléti díj sem), nincs munkavégzési kötelezettség és ez alóli mentesülés, nincs szabadság.

A képzés körülményeire vonatkozóan a régi Szkt.¹ 2019. december 31-én hatályos szabályait kell alkalmazni (így egyebek mellett a tanulói pénzbeli juttatásra, a pihenőnapokra, a tanulószerződés megszűnésére). **Tanulószerződés alapján csak a gyakorlati képzés napjaira hívható be a tanuló**, semmi egyéb (pl. nyári szünet napjaira, gyakorlati képzéssel nem érintett napokra, vizsganapokra) nem.

1. Szoco-kedvezmény

Az elszámolást illetően azonos a módszertan a szakképzési munkaszerződéssel.

Tanulószerződés esetén a Szoco tv.² 17/A. §-a szerinti szoco-kedvezmény elszámolható:

- **a ténylegesen a gyakorlati képzőhelyen töltött idő (óraszám arányosan);**
- **a betegszabadság (évi 10 nap) a beosztás szerinti óraszám arányában (ahány gyakorlati órája lett volna aznap);**
- **a régi Szkt. 66. § szerinti évi 35 (illetve 19 éves kortól 30) „pihenőnap”, maximális napi órással (7, illetve 8 óra).**

Miután a Szoco tv. átmeneti szabálya arról rendelkezik, hogy az adókedvezmény igénybevétele szempontjából **a tanulószerződés szakképzési munkaszerződésnek minősül**, a sikerdíj a sikeres szakmai vizsgát tett tanulószerződéses jogviszonyban lévő tanulók után is érvényesíthető.

A pihenőnapok elszámolhatósága közvetlenül nem vezethető le a szabályozásból, de a KIM-mel és a NAV-val egyeztetett szakmai véleményünk az, hogy az Szkt.³ átmeneti szabályai és a Szoco tv. átmeneti szabályai szerinti megfeleltetésekből következik, hogy a régi Szkt. szerinti „pihenőnap” megfelel a szakképzési munkaszerződés alapján járó szabadságnak. Ezért a tanulószerződés esetén ezek a pihenőnapok is elszámolhatók ugyanúgy, mint a szakképzési munkaszerződés esetén a szabadság. Megjegyzendő, hogy ezen értelmezés szerint nem számolható el az összes iskolai szünet, csak évente 35, illetve 30 munkanap. A fenti értelmezés 2023. augusztus 1-jétől a tanulószerződések kifutásáig elszámolt szoco-kedvezményre alkalmazandó.

Az óraszám-arányos elszámolhatósággal kapcsolatban fontos, hogy a tanulószerződéses jogviszony nem munkaviszony (ellentétben a szakképzési munkaszerződés alapján létrejövő jogviszonnyal). A tanulószerződéses tanuló nem kötelezhető sem magasabb órással, sem az iskolai szünetekben végzett munkára – akkor sem, ha már elfogytak a régi Szkt. 66. § szerinti pihenőnapjai.

A régi Szkt. 26. § (5) bekezdése expliciten kimondta:

¹ a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény

² a szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény

³ a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény

„A tanuló a szakképzési kerettanterv alapján készített szakmai programban a szorgalmi időszakra meghatározott gyakorlati óraszámra és az összefüggő szakmai gyakorlatra meghatározott óraszámra felül – a szakmai gyakorlaton keletkezett mulasztás pótlása kivételével – gyakorlati foglalkozáson való részvételre nem kötelezhető.”

Lehetőség van a befejező évfolyamon az időarányosan járó pihenőnapok tanítási éven túli (május 3-a utáni) kiadására, ezen pihenőnapokra tehát szocho-kedvezmény is elszámolható.

2. Felkészülés a vizsgára

Közvetlenül a szakmai vizsgát megelőzően a vizsgára való felkészülés a következőképpen alakul:

Régi Szkt. 66. §

*„(2) A gyakorlati képzésben részt vevő tanuló a tanulmányokat befejező komplex szakmai vizsga előtt **a vizsgára való felkészülés céljából**, a gyakorlati képzést szervező vagy folytató szervezettel történt megállapodás alapján **gyakorlati képzésen vehet részt**. A gyakorlati képzésben részt vevő tanulót ebben az esetben is, egy alkalommal **legalább tíz nap egyéni felkészülési idő** illeti meg. Az egyéni felkészülési időt **közvetlenül a komplex szakmai vizsga előtt**, az e bekezdés szerinti gyakorlati képzés idejének terhére, összefüggően kell kiadni.”*

(A 10 nap egyéni felkészülési időt tehát abban az esetben szükséges külön biztosítani, ha a teljesített gyakorlaton felül a tanuló a komplex szakmai vizsga előtt a vizsgára való felkészülés céljából, a gyakorlati képzést szervező vagy folytató szervezettel történt megállapodás alapján gyakorlati képzésen vesz részt. Egyébként a gyakorlati képzési óraszám leteltét követően már nem kellene megjelennie a képzőhelyen. Ettől függetlenül a tanulót teljes hónapra illeti meg a tanulói pénzbeli juttatás.)

Tanulószerződés alapján **csak a gyakorlati képzés napjaira hívható be a tanuló**, így a vizsganapokra nem. Ugyanakkor, mivel a tanuló nem munkavállaló, a munkavégzési kötelezettség alóli mentesülési esetek itt nem értelmezhetőek. Tanulószerződés alapján **a tanulói pénzbeli juttatás teljes hónapra jár, függetlenül attól, hogy a tanuló hány napot van a képzőhelyen.**

3. Tanulószerződés lezárása

A lezárás – a szakképzési munkaszerződéshez hasonlóan – két módon történhet: egyrészt a törvény erejénél fogva (megszűnés automatikusan, minden beavatkozás nélkül), **másrészt a felek akaratából** (megszüntetés). A két időpont eltérhet egymástól.

A tanulószerződésnél főszabály, hogy a 2020. május 31. előtt létesített tanulói jogviszony és a tanulói jogviszonyból fakadó, vagy arra tekintettel jogszabály alapján a tanulót megillető, illetve terhelő jogok és köteleességek teljesítésére vonatkozóan egyes jogszabályok (többek között a régi Szkt. és az Nkt.⁴) 2019. december 31-én hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

A régi Szkt. alapján

„49. §

(1) A tanulószerződés megszűnik

⁴ a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény

a) ha a tanuló a befejező szakképző évfolyamot sikeresen teljesíti, **az első**, második szakképesítés esetén a második **komplex szakmai vizsga utolsó napján**,
b) a szakképző iskolából való kizárással, vagy **a tanulói jogviszonynak a nemzeti köznevelésről szóló törvényben szabályozott esetekben történő megszűnésének napján**, amennyiben a tanuló az iskolai tanulmányait **harminc napon belül** más szakképző iskolában nem folytatja”

Ha nem jelentkezik komplex szakmai vizsgára a tanuló, a tanulószerveződés megszűnése a tanulói jogviszony megszűnéséhez kapcsolódhat. Az Nkt. 2019. december 31-én hatályos szövege szerint:

„53. § (2) Megszűnik a tanulói jogviszony (...)

e) szakképző iskolában, **ha**

ea) a tanuló jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését követő első szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,

eb) a tanuló nem jelentkezik szakmai vizsgára, az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállításának napján”

Ebben az esetben tehát (mivel tanulószerveződés esetén is május 6-án kellett a szakképzési tanév rendje szerint a törzslapot és a bizonyítványt kiállítani) május 6-án szűnt meg a tanulószerveződés.

Amennyiben hiányzás vagy saját döntés okán szűnt meg a tanulói jogviszony, ez esetben is él a 30 nap türelmi idő (annak érdekében, hogy a tanuló a tanulmányait esetleg folytathassa), azonban ennek letelte után, ha a döntés véglegessé válik, a tanulószerveződés is megszűnik visszamenőlegesen, a tanulói jogviszony megszűnésének napján.